



13.02.2019

Asia/32

## § 65

### Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite perhevalmennuksen käynnistämistä murrosikäisten nuorten vanhemmille

HEL 2018-009098 T 00 00 03

#### Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Johanna Nuortevan aloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Nuorteva ja 32 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan murrosikäisten nuorten vanhemmille suunnatun perhevalmennuksen käynnistämistä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Tuen tarjoaminen murrosikäisille nuorille ja heidän perheilleen on merkittävää syrjäytymistä ehkäisevää työtä.

Vanhemmuuden tukeminen on keskeinen osa sosiaali- ja terveystalouden perustehtävää. Ensimmäistä lastaan odottaville järjestetään perhevalmennusta äitiys- ja lastenneuvoloiden ja leikkipuistojen yhteistyönä sekä sähköisenä perhevalmennuksena Perheentuki -verkkosivuston kautta tarjottuna. Peruskouluikäisten nuorten kohdalla kaikille perheille kohdennettua vanhemmuuden tukea ovat kouluterveydenhuollon laajat terveystarkastukset (viidennellä ja kahdeksannella luokalla), joihin



myös vanhemmat kutsutaan yhdessä nuoren kanssa ja joissa tuetaan nuoren kasvua ja kehitystä sekä koko perheen hyvinvointia. Vanhemmat ovat aina tervetulleita muillakin luokka-asteilla kouluterveydenhuollon terveystarkastuksiin. Lisäksi koulun yhteisöllinen ja yksilöllinen oppilashuolto tukee monin tavoin vanhempien kasvatustyötä.

Jos perheillä ilmenee lisätuen tarvetta nuoren kasvatukseen ja kehitykseen liittyen, kasvatus- ja perheneuvonta tarjoaa tukea 0–17-vuotiaiden lasten ja nuorten perheille. Syksyllä 2018 on alkanut uutena palveluna 11–16-vuotiaiden lasten ja nuorten perheille kohdennettu lapsiperheiden sosiaaliohjaus. Erityisen tuen sosiaalityön palveluja on tarjolla 0–17-vuotiaille lapsille ja perheille sekä lastensuojelun asiakkaille lastensuojelun palveluja 20 ikävuoteen asti. Lastensuojelun palveluissa järjestetään myös ryhmämuotoista tukea murrosikäisten lasten vanhemmille.

Vanhemmuuden vahvistaminen on nostettu valtakunnallisen Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelman (LAPE) yhdeksi tavoitteeksi ja Helsinki osallistuu aktiivisesti kehittämistyöhön. Tavoitteena on rakentaa vanhemmuuden tuen toimintamalleja sekä verkkopalveluja. Lisäksi kouluissa kokeillaan erityisesti maahanmuuttajataustaisille perheille räätälöityjä vanhempainiltamalleja.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä perhevalmennuksen järjestämistä murrosikäisten nuorten vanhemmille eri toimijoiden yhteistyönä. Tällainen perhevalmennus tukee perheen sisäistä vuorovaikutusta, vanhempien jaksamista ja edistää koko perheen hyvinvointia. Yläasteelle siirtymistä (seitsemäs luokka) voidaan pitää hyvänä ajankohtana valmennukselle peruskouluikäisten arkiympäristöön sovitettuna palveluna siten, että nuoret ovat myös itse osallisia. Koulujen oppilashuolto tavoittaa nuoret ja heidän vanhempansa. Myös verkkoympäristöön viety perhevalmennus voi soveltua tälle kohderyhmälle. On tärkeää, että vanhemmuuden tukeen tulee jatkumo aina vauvasta murrosiän päättymiseen asti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Valtuustoaloite Nuorteva et al

**Muutoksenhaku**

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
kaupunginkanslia@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alv.nro**

FI02012566



---

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätöshistoria**

Kaupunginhallitus 28.01.2019 § 82

HEL 2018-009098 T 00 00 03

**Päätös**

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Johanna Nuortevan aloitteen loppuun käsitellyksi.

21.01.2019 Pöydälle

**Esittelijä**

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

**Lisätiedot**

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 20.11.2018 § 252

HEL 2018-009098 T 00 00 03

**Lausunto**

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ehdotus murrosikäisten vanhemmille tarjottavasta perhevalmennuksesta on kannatettava. Luontevinta olisi pilotoida mallia muutamalla alueella ja laatia siltä pohjalta koko kaupunkiin sovellettava toimintamalli. Päävastuussa perhevalmennuksesta olisivat uudet perhekeskukset, joiden kautta vanhemmuuden tuki on tarkoitus jatkossa pääosin järjestää. Koulun opiskeluhoolto ja nuorisotoimi tarjoavat tähän tukea.

Perhevalmennus viittaa käsitteenä useimmiten aivan pienten lasten vanhemmille tarjottavaan ryhmämuotoiseen tukeen. Ajoittain on eri puolilla maata kokeiltu myös murrosikäisten lasten vanhemmille tarjottavaa perhevalmennusta. Näistä kokeiluista on saatu pääosin myönteisiä tuloksia. Koulujen vanhempainilloissa käsitellään murrosikään liittyvää tematiikkaa asiantuntijoiden johdolla. Koulun oppilashuolto tukee lisäksi yksittäisiä vanhempia kasvatustehtävässä.

---

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
kaupunginkanslia@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alv.nro**

FI02012566



13.02.2019

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja  
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214  
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 06.11.2018 § 290

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien murrosikäisten nuorten vanhemmille suunnattua perhevalmennusta:

"Vanhemmuuden tukeminen on keskeinen osa sosiaali- ja terveystalouden perustehtävää. Ensimmäistä lastaan odottaville järjestetään perhevalmennusta äitiys- ja lastenneuvoloiden ja leikkipuistojen yhteistyönä sekä sähköisenä perhevalmennuksena Perheentuki -verkkosivuston kautta tarjottuna. Peruskouluikäisten nuorten kohdalla kaikille perheille kohdennettua vanhemmuuden tukea ovat kouluterveydenhuollon laajat terveystarkastukset (5. lk ja 8. lk), joihin myös vanhemmat kutsutaan yhdessä nuoren kanssa ja joissa tuetaan nuoren kasvua ja kehitystä sekä koko perheen hyvinvointia. Vanhemmat ovat myös aina tervetulleita muillakin luokka-asteilla toteutettavaan kouluterveydenhuollon terveystarkastuksiin. Lisäksi koulun yhteisöllinen ja yksilöllinen oppilashuolto tukee monin tavoin vanhempien kasvatustyötä.

Jos perheillä ilmenee lisätuen tarvetta nuoren kasvatukseen ja kehitykseen liittyen, kasvatus- ja perheneuvonta tarjoaa tukea 0–17-vuotiaiden lasten ja nuorten perheille. Syksyllä 2018 on alkanut uutena palveluna 11–16-vuotiaiden lasten ja nuorten perheille kohdennettu lapsiperheiden sosiaaliohjaus. Erityisen tuen sosiaalityön palveluja on tarjolla 0–17-vuotiaille lapsille ja perheille sekä lastensuojelun asiakkaille lastensuojelun palveluja 20 vuoteen asti. Lastensuojelun palveluissa järjestetään myös ryhmämuotoista tukea murrosikäisten lasten vanhemmille.

Vanhemmuuden vahvistaminen on nostettu valtakunnallisen Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) yhdeksi tavoitteeksi ja Helsinki osallistuu aktiivisesti kehittämistyöhön. Tavoitteena on rakentaa vanhemmuuden tuen toimintamalleja sekä verkkopalveluja. Lisäksi kouluissa kokeillaan erityisesti maahanmuuttajataustaisille perheille räätälöityjä vanhempainiltoja.

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
kaupunginkanslia@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

F10680001200062637

**Alv.nro**

F102012566



Sosiaali- ja terveystoimiala kannattaa perhevalmennuksen järjestämistä murrosikäisten nuorten vanhemmille eri toimijoiden yhteistyönä. Yläasteelle siirtyminen (7. lk) voisi olla hyvä ajankohta valmennukselle peruskouluikäisten arkiympäristöön sovitettuna palveluna ja niin, että nuoret ovat myös itse osallisia. Koulujen oppilashuolto on keskeinen nuoria ja heidän vanhempiaan tavoittava taho. Myös verkkoympäristöön viety perhevalmennus voisi soveltua tälle kohderyhmälle. On tärkeää, että vanhemmuuden tukeen muodostuu jatkumo aina vauvasta murrosiän päättymiseen asti.

#### Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Tuen tarjoaminen murrosikäisille nuorille ja heidän perheilleen on merkittävää syrjäytymistä ehkäisevää työtä. Murrosikäisten vanhemmille sekä nuorille suunnattu perhevalmennus tukee perheen sisäistä vuorovaikutusta, vanhempien jaksamista ja edistää koko perheen hyvinvointia."

#### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

#### Lisätiedot

Taina Hussi, erityissuunnittelija, puhelin: 310 43830  
taina.hussi(a)hel.fi

#### Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.10.2018 § 208

HEL 2018-009098 T 00 00 03

#### Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää perhevalmennuksen järjestämistä murrosikäiselle nuorille tarpeellisena ja näkee murrosikäisiin nuoriin kohdistettavan tuen lisäämisen perusteltuna. Tuen tarjoaminen juuri murrosikäisille nuorille ja heidän perheilleen on merkittävää syrjäytymistä ehkäisevää työtä, johon tulisi panostaa nykyistä enemmän.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluissa on kehitetty menetelmiä murrosikäisten nuorten ja heidän perheidensä tukemiseksi, mutta nykyisillä resursseilla tarpeisiin ei pystytä vastaamaan riittävästi. Luotsi-toiminta, jota toteutetaan yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa, tarjoaa tukea yläkouluikäiselle nuorille sekä heidän huoltajilleen. Luotsi-toiminnassa nuoren yksilöllisen tuen lisäksi nuoren



13.02.2019

huoltajilla on mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti nuoriso- ja/tai sosiaaliohjaajan kanssa murrosikään liittyvistä kysymyksistä ja saada joustavasti ohjausta matalalla kynnyksellä.

Lisäksi Luotsi-toiminnan yhteydessä on järjestetty vanhemmille vertaisryhmätoimintaa yhteistyössä perheneuvoloiden kanssa. Vanhempien vertaisryhmätoiminnassa on voitu keskustella ja vaihtaa kokemuksia muiden vanhempien kanssa murrosikään liittyvistä haasteista ohjaajien tukemana. Nykyresurssein toiminta on kuitenkin vähäistä eikä vastaa tarpeeseen riittävästi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa murrosikäisiin suunnatun perhevalmennuksen järjestämistä yhteistyössä eri toimijoiden kesken. Yhteistyökumppanina kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisotyö voi tarjota osaamista, menetelmiä ja luontevan keskusteluyhteyden nuoriin ja vanhempiin, mutta tämä edellyttää resurssien suuntaamista nykyistä enemmän syrjäytymistä ehkäisevään työhön.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja  
Mikko Vatka

Lisätiedot

Heidi Hällman, aluepäällikkö, puhelin: 310 71608  
heidi.hallman(a)hel.fi  
Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121  
tiina.nurmi(a)hel.fi